

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/433/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

111/2012. (III. 21.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. július 29-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2012. március 21-én – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született döntése állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2011. július 22-én a MÁV pályaudvaron, illetve azt követően a rendőrség épületében foganatosított rendőri intézkedések és mulasztások (előállítás és annak egyes körülményei) miatt 2011. július 29-én elektronikus úton terjesztette elő panaszát, amit 2011. július 30. napján aláírásával megerősített. A panaszos a beadványát 2011. augusztus 15-én, 21-én, szeptember 18-án és 22-én, továbbá október 18-án kiegészítette.

I.

1) A panaszos beadványában és annak kiegészítéseiben az alábbiakat adta elő. Az S. városi TIT iskolával tanulói jogviszonya van, ami miatt az iskola diákigazolványt állított ki részére. A panaszos ezzel az igazolvánnyal utazott 2011. július 22-én kora este a menetrend szerint K. város és M. város között közlekedő vonaton, amire S. városban szállt fel, és ahol a jegyvizsgáló – akinek nevét és lakcímét a panaszos feljegyezte – kezelte a menetjegyét. A panaszos átadta a jegyet és a diákigazolványát is. A panaszos állítása szerint a jegyvizsgáló

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

„csalónak” nevezte őt, és nem adta vissza diákigazolványát, mert szerinte érvénytelen volt rajta a matrica.

A jegyvizsgáló a sz.-i állomásra rendőrt hívott, amit a panaszos hallott, ezért önszántából leszállt a vonatról (egyébként G. városig utazott volna). A sz.-i vasútállomáson egyenruhás rendőrök várták őket, akiknek a kalauz átadta a panaszos diákigazolványát és menetjegyét, majd továbbutazott a vonattal. A rendőrök – akik közül csak az egyik mutatkozott be a panaszosnak, azonban azonosító számukat vagy szolgálati igazolványukat egyikük sem mutatta be a panaszosnak – közölték a panaszossal, hogy velük kell mennie.

A panaszost szolgálati gépkocsival kb. 10 perc alatt beszállították a Sz.-i Rendőrkapitányságra. A rendőrök nem közölték a panaszossal az előállítás tényét és célját, csak a beszállítás közben kérték el iratait is.

A rendőrkapitányságon felvették a panaszos adatait és leírták, mi történt. Ez kb. 20 percet vett igénybe, aláírták vele az előállítás időtartamáról szóló igazolást is, ezért azt gondolta a panaszos, hogy végeztek. Ezt követően azonban kb. két órán keresztül váraoztatták, és nem tudta, mi fog történni. (Az aláírása után került csak rá az igazolásra, hogy meddig tartott ténylegesen az előállítás.) A panaszossal senki sem közölte, hogy meddig fogják benn tartani. A panaszost nem helyezték el előállító helyiségben, hanem egy irodában tartották, ahol számítógépek is voltak.

A rendőrkapitányságon tartózkodásának ideje alatt a panaszost barátja, *Briski István* – aki a Testületnél szintén panaszt terjesztett elő –, próbálta elérni mobiltelefonon, de a panaszosnak nem engedték fogadni a hívást. A panaszos elmondta a rendőröknek, hogy barátja és annak 9 éves gyermeke aggódik miatta, nem tudják, hogy hol tartózkodik, mivel már G. városban kellene lennie. A rendőrök azonban kikapcsoltatták a panaszos telefonját, de annak indokát nem közölték, csak azt mondták a panaszosnak, hogy azt el is kellett volna venniük tőle.

A két óra váraozás alatt a rendőrök felváltva mentek ki a helyiségből, miközben többször elhangzott, hogy a panaszost „örzik”. Időközben a panaszos barátja megtudta, hogy hol van a panaszos és bement a rendőrségre a kisfiával. A panaszost erről a körülményről sem tájékoztatták. A panaszos az előállítás időtartama alatt élelmezést, illetve a mosdó használatát nem kérte. Előállított jogairól nem kapott tájékoztatást.

A fogvatartás utolsó 15 percében fel kellett mennie a panaszosnak egy irodába, ahol kihallgatták, majd pedig aláírták vele minden papírt. Ez 21 óra 30 percig tartott. (A panaszos feltételezése szerint azért gyorsultak fel az események, mert a barátja sürgette a rendőröket, hogy elérjék az utolsó vonatot.) A panasztételi lehetőségről ekkor, az előállítás utolsó perceiben egy civil ruhás rendőr annyit mondott a panaszosnak, hogy az igazolás alján van jogorvoslati lehetőség.

A panaszos aznap hajnaltól már ébren volt, ezért – állítása szerint – a fáradtságtól nem tudta értelmezni, hogy mit ír alá, és el akarta érni az utolsó vonatot, ami 21 óra 55 perckor indult. A panaszos a rendőrkapitányság épületéből való távozásakor látta meg, hogy barátja és annak gyermeke a bejáratnál várják. 10 percük volt, hogy elérjék az utolsó vonatot, ezért taxival mentek a vasútállomásra.

A panaszos július 24-én reggel panaszt tett a G.-i Rendőrkapitányságon a vele szemben történt rendőri intézkedés miatt, amit rendkívül megalázóknak és túlzottnak tartott, mert „bűnöző módjára őrizték”.

A panaszos sérelmezte beadványában, hogy miért nem volt elegendő igazoltatni őt a vasútállomáson és arról jegyzőkönyvet felvenni, hanem előállították, ami feleslegesen 3 órán át tartott. Panaszolta, hogy előállítása ideje alatt nem értesíthetett senkit és őt sem tudták elérni telefonon. A panaszos továbbá eladta, hogy nem ismeri Sz. várost, azt sem tudta volna, hogy merre induljon el a rendőrkapitányságról, és ha nem éri el a vonatot, ott kellett volna éjszakáznia egy számára idegen helyen.

2) A panaszos beadványa kiegészítéseként továbbította a Testület részére a G.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Bűnüldözési Alosztályán 2011. július 24-én történt meghallgatása során készült jegyzőkönyvet. A dokumentum a panaszbeadványban írtakhoz többlet információt nem tartalmaz. A panaszos továbbá úgy nyilatkozott, hogy a Testület előtti panaszeljárást választja.

3) A panaszos beadványához több dokumentumot is mellékel. Ezek közül az előállítás időtartamáról szóló igazolás, a meghallgatásáról készült jegyzőkönyv; továbbá a lefoglalással kapcsolatos iratok tartalmát a Testület az állásfoglalás II. részében ismerteti.

a) A panaszos mellékelte a MÁV utasleadási lapját és a MÁV-tól kapott levelet. Az iratok szerint a panaszost összesen 17.280 forintra büntették. A panaszos szerint a MÁV számítása is pontatlan volt.

b) A panaszos továbbította a Testület részére a Sz.-i Rendőrkapitányság Nyomozó Osztályának bűnügy áttételéről szóló határozatát.

A határozat szerint a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 274. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és az (1) bekezdés 1. fordulat a) pontja szerint minősülő hamis közokirat készítésével elkövetett közokirat-hamisítás büntetének megalapozott gyanúja miatt a panaszos ellen 2011. július 25. napján elrendelt nyomozást – illetékesség hiánya miatt – a S.-i Rendőrkapitánysághoz teszik át.

A határozat indokolása azt tartalmazza, hogy a jegyvizsgáló elmondása szerint az érvényesítő címke érvénytelen, mert egy másik okmányról átragasztották. Az eljárás során tanúként hallgatták ki a panaszost, akinek vallomása alapján megállapítható, hogy „valóban meghamisította az iratot az érvényesítő címkével, amit S. városban, az oktatási intézményben [...] követett el. A tanúkihallgatás lezárása után a gyanúsított kihallgatását az eljáró nyomozó elmulasztotta, azt az eljárás későbbi szakaszában kell elvégezni.”

c) A panaszos az áttételt elrendelő határozatban foglaltak miatt 2011. augusztus 4-én „panasz gyanúsítás ellen” címmel beadványt juttatott el a S.-i Rendőrkapitányságra.

A beadványban a panaszos leírta, hogy őt Sz. városban tanúként hallgatták ki, majd az áttételről szóló határozatban már gyanúsított ki hallgatását kezdeményezik –vallomása alapján.

A panaszos előadta, hogy megalázónak érezte a helyzetet, ideges volt, nem tudta értelmezni, mit ír alá, továbbá a vallomásáról készült jegyzőkönyvből nem kapott példányt. Az az állítás, hogy a panaszos az iskolában hamisította meg az igazolványt, nem igaz, és bizonyítékként csatolta az iskolától beszerzett tanulói hallgatói jogviszony igazolását, amely szerint várhatóan 2012. január 30-án fejezi be tanulmányait. Mint tanuló a jogszabályok alapján jogosult a diákigazolvány használatára. Az iskolában ragasztották rá a címkét, azóta a panaszos jogszerűen használta. Kérte, hogy azt állapítsa meg a rendőrség, hogy nincs alátámasztva a gyanúsított kihallgatása.

d) A panaszos továbbította a Testületnek a S.-i Városi Ügyészség vezető-helyettes ügyésze 2011. augusztus 31-én kelt és a panaszosnak címzett levelét.

A vezető-helyettes ügyész levelében arról tájékoztatta a panaszost, hogy a közokirat-hamisítás miatt – a Sz.-i Rendőrkapitányságon indult, majd áttétel folytán – a S.-i Rendőrkapitányságon folyamatban levő bűnügyben a S.-i Rendőrkapitányságon benyújtott „panasz gyanúsítás ellen” elnevezésű dokumentumával kapcsolatban – mivel a nyomozás ismeretlen tettes ellen folyik, és a panaszost nem hallgatták ki gyanúsítottként – az ellen panasszal élni sem lehet. nem történt továbbá olyan intézkedés sem a panaszossal szemben, amely panaszjogot alapítana. Erre figyelemmel a panaszos beadványát a nyomozó hatóság a tanúvallomása részeként kezeli.

e) A Sz.-i Rendőrkapitányság vezetője 2011. szeptember 6-ai keltezéssel levelet küldött a panaszosnak, amelyben arról tájékoztatta, hogy megvizsgálta a vele szemben foganatosított rendőri intézkedés és az azt követő nyomozati cselekmények panaszolt körülményeit.

A kapitányságvezető levelében szerepel, hogy a jegyellenőr a kikerkező rendőröknek úgy nyilatkozott, hogy a panaszos által felhasznált diákigazolvány feltehetően hamis, mert az azon található érvényesítő címkét egy másik okmányról ragasztották át. A vasutas véleményét maga a panaszos is alátámasztotta, hiszen az intézkedő rendőr kérésére azt nyilatkozta, hogy matricát az iskola tanulmányi osztályán az ott dolgozó titkárnő ragasztotta át egy másik igazolványról.

A rendőrkapitány megállapítása szerint ezen elsődleges információk alapján a rendőrök helyesen döntöttek úgy, hogy bűncselekmény gyanúja merült fel, és további intézkedések megtétele szükséges, ezért a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja alapján előállították a panaszost a rendőrkapitányságra. A rendőrök az intézkedéskor nem az igazolvány valódi vagy hamisított voltáról hoztak döntést – erre a rendőrség nem is rendelkezik hatáskörrel –, hanem arról, hogy az érvényesítő matrica felragasztásának körülményei miatt a bűncselekmény gyanúja valóban fennáll, nem zárható ki kétséget kizáró módon.

A kapitányságvezető továbbá úgy fogalmazott levelében, hogy „különbség van az előállításhoz szükséges »gyanú« és a gyanúsítottként történő kihallgatást lehetővé tevő »megalapozott gyanú« között. A büntetőeljárás általában nyomozással, bűncselekmény gyanúja miatt indul. A gyanú alapján megindított eljárásban a nyomozó hatóság a bizonyítási eszközök létezésének és fellelésének érdekében végzi a törvényben meghatározott nyomozati cselekményeket, melyek eredménye lehet a gyanú megerősödése, az elkövető személyére

vonatkozó megalapozott gyanú kialakulása. A diákigazolvány eredeti vagy hamisított voltának megállapítására a büntetőeljárás során fog sor kerülni.”

A rendőrkapitány megállapította azt is, hogy a panaszos által sérelmezett történések a bűncselekmény gyanújának és az abból következő eljárási kényszernek a következményei. A panaszossal szemben azért kellett alkalmazni az előállítás és az őrzés normatív előírásait, mert előállították, így az Rtv. alapján fogvatartottnak minősült; függetlenül attól, hogy a cselekmény jellege vagy a panaszos személye egyébként azokra nem adott volna okot. A vasútállomásról való előállítással kapcsolatban pedig az a megállapítást tartalmazza a levél, hogy a rendőröknek nincs lehetőségük arra, hogy onnan egy kevésbé látogatott, eldugott helyre kísérik a panaszost és a szolgálati gépkocsiba csak ott szálljon be, akkor sem, ha a panaszos azt méltánytalannak érezte.

A kapitányságvezető szerint a panaszos előállításáról a hozzátartozó értesítése a panaszos esetében megvalósult, hiszen a panaszos barátja a Sz.-i Rendőrkapitányságon megjelent, és várta őt.

Az előállítás időtartamával kapcsolatban a kapitányságvezető levele azt tartalmazza, hogy miután a járőrök előállították a panaszost és a szükséges iratokat elkészítették, értesítették a szolgálatban levő bűnügyi (ún. forrónyomos) állományt, amelynek egyik tagja hallgatta ki a panaszost 22 óra 44 perctől tanúként, illetve elkészítette és kiadmányoztatta az igazolvány lefoglalásról szóló határozatot, majd szabadon bocsátotta a panaszost. Hivatali munkaidőn túl a rendőrkapitányságra érkező állampolgárok be- és feljelentéseit a napi forrónyomos szolgálat (általában 3-4 fő) fogadja, illetve ezen rendőrök feladata a szükséges halaszthatatlan nyomozati cselekmények végrehajtása is. A napi események függvényében előfordul, hogy a panaszosoknak vagy az előállított személyeknek várniuk kell, míg ügyük érdemi intézése megkezdődhet, azonban a rendőrkapitányság jelenlegi létszáma nem teszi lehetővé a forrónyomos csoportok bővítését, hiszen abba a teljes bűnügyi állományt beosztják. „Az Rtv. szerint az előállítás időtartama 8 óra, amelyet a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthat. [A panaszossal] szemben foganatosított intézkedések és eljárási cselekmények mintegy három órát, a törvényben megengedettnél lényegesen kevesebb időt vettek igénybe.”

A kapitányságvezető azzal zárta a levelét, hogy megéri a panaszos ellenérzését, és azt, hogy felzaklatták az események, de „a rendőrség a részére jogszabályokban előírt feladatok végrehajtása során semleges, pártatlanul kell, hogy eljárjon.” A kapitányságvezető meggyőződése, hogy „az intézkedő rendőrök tisztában voltak [a panaszos] jóhiszeműségével, nyilvánvalóan látták azt is, hogy nem egy visszatérő elkövetővel, egy magát bűnözésből fenntartó személlyel állnak szemben, nem ítélték [a panaszost] veszélyesnek, esetleg szökésre hajlamosnak, mindentől függetlenül kötelességük volt az előírt intézkedések szakszerű és eredményes végrehajtása.”

A panaszos a rendőrkapitányság vezetőjének levelével kapcsolatban több megjegyzést tett, szerinte abban több pontatlanság, és „csúsztatás” van. A rendőrség először úgy fogalmazott, hogy a panaszos ragasztotta át az érvényesítő matricát, majd pedig azt írták, hogy a titkárnő tette azt. Az sem igaz, hogy értesítették a panaszos előállításáról a hozzátartozóját: a telefonját nem vehette fel, majd ki is kapcsolatták, és amikor barátja megérkezett a rendőrkapitányságra, arról sem szóltak neki. Az előállítása pedig azért tartott „csak” három és fél órát, mert barátja megsürgette a rendőröket, hogy elérhessék az utolsó vonatot.

4) A panaszos beadványa kiegészítéseként megküldte a Testületnek a S.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya vezetőjének lefoglalás megszüntetéséről szóló határozatát is. A határozat indokolása szerint a diákigazolvány és az azon levő érvényesítő címke eredete tisztázódott, annak további lefoglalása már nem indokolt. A panaszosnak visszaadták az igazolványt.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A Sz.-i Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint a panaszossal szemben a Sz.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály, Őr- és Járőrszolgálati Alosztály állományába tartozó két r. őrmester járőr intézkedett a vasútállomáson. A rendőrkapitányságon a nyomozati cselekményeket a Bűnügyi Osztály Bűnüldözési Alosztály r. zászlósa hajtotta végre.

2) A Sz.-i Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele a panaszossal szembeni intézkedés részleteiről az alábbi információkat tartalmazza.

A Sz.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Őr- és Járőrszolgálati Alosztályának járőrei 2011. július 22-én 18 óra 35 perckor a megyei rendőr-főkapitányság központi ügyeletének utasítására jelentek meg a Sz.-i Vasútállomáson, ahonnan a K. városból M. város felé tartó szerelvény jegyvizsgálója kért rendőri intézkedést. Elmondása szerint egy személy hamisított diákigazolványt használt fel az utazáshoz. A jegyvizsgáló a kikerülő rendőröknek úgy nyilatkozott, hogy a panaszos által felhasznált diákigazolvány feltehetően hamis, mert az azon található érvényesítő címkét egy másik okmányról ragasztották át. A jegyvizsgáló elmondását részben a panaszos is alátámasztotta, hiszen az intézkedő rendőr kérdésére úgy nyilatkozott, hogy a matricát az iskola tanulmányi osztályán ragasztotta át az ott dolgozó titkárnő egy másik igazolványról.

A kapitányságvezető a panaszossal szembeni rendőri intézkedés jogszabályi indokálul a következő jogszabályhelyeket közölte. Egyrészt a Btk. egyes rendelkezéseire, így a 274. § szerinti közokirat-hamisítás büntetétére, 225. § szerinti hivatali visszaélés büntetétére, valamint a 348. § szerinti szolgálatban kötelességszegés vétségére utalt. Másrészt hivatkozott a rendőri intézkedés idején hatályban volt, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. §-ának (1) bekezdésében rögzített rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre. A kapitányságvezető továbbá a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 6. §-ának (1) bekezdésében rögzített hivatalbóli eljárásra vonatkozó rendelkezésére, valamint a lefoglalás szabályaira (Be. 151. §) hivatkozott. A jogszabályhelyek alapján a helyszínen intézkedő rendőrök bűncselekmény gyanújáról szereztek tudomást, azonban nem rendelkeztek hatáskörrel és képesítéssel arra, hogy az igazolvány valódi vagy hamisított voltáról állást foglaljanak, mert annak eldöntése szakértői kérdés. A helyszínen annak megállapítására volt csak lehetőségük, hogy a jegyvizsgáló nyilatkozata valós, az érvényesítő címke sarkai felhajlottak, illetve a panaszos is úgy nyilatkozott, hogy a címkét egy másik igazolványról ragasztották át. A további intézkedés célja a felmerült bűncselekmény miatt szükséges eljárás lefolytatásának, a bizonyíték

rögzítésének lehetővé tétele volt. Amennyiben az eljáró rendőrök hasonló esetekben nem tesznek eleget intézkedési kötelezettségüknek, cselekményük (mulasztásuk) bűncselekmény megállapítására is alkalmas lehet.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint az intézkedésről nem készült videofelvétel.

A rendőrök a panaszost 2011. július 22-én 18 óra 35 perckor igazoltatták. Az igazoltatás indokaként azt közölték, hogy az ügyeletes utasítására, a jegyvizsgáló bejelentése alapján jelentek meg a helyszínen, mivel a bejelentés szerint érvénytelen diákigazolvánnyal utazott. A rendőrök a panaszos személyazonosító igazolványát, lakcímkártyáját és diákigazolványát kérték el, a panaszos az iratokat átadta. Ezzel összefüggésben a kapitányságvezető úgy nyilatkozott, hogy „az Rtv. 29. §-a az igazoltatott személy lakcímének kötelező jelleggel történő rögzítését nem írja elő, azonban a rendőr nem követ el jogsértést azzal, hogy szabálysértés vagy bűncselekmény észlelése esetén a lakcím adatokat rögzíti, tekintettel arra, hogy az Rtv. 81. §-a felhatalmazást ad a lakcím adatok kezelésére”, továbbá „az iratokat a rendőrség általánosan használt iratkezelési programjában, a Robotzsaru Neoban kell elkészíteni. A programban található, a személyes szabadságot korlátozó intézkedésről és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentésben (stencilen) a lakcím adatokat fel kell tüntetni.”

Az intézkedő rendőrök a panaszos adatait rögzítették, mivel arra a jelentés elkészítéséhez szükségük volt, az RK lapot azonban megsemmisítették. A rendőrök a panaszos adatait az ügyeletes keresztül leellenőrizték, illetve a rendőri korrupció megelőzésével, a személyi állomány fegyelmi helyzetének javításával kapcsolatos feladatokról szóló 22/2007. (OT 15.) ORFK utasítás 25. pontjában írtak szerint ellenőrizték azt is, hogy szerepel-e a közérzési nyilvántartásban.

A bilincsalkalmazással összefüggésben a tájékoztató levél azt tartalmazza, hogy az 18 óra 35 perctől 18 óra 45 percig, a szolgálati gépkocsival történő beszállítás időtartamáig tartott, ami a panaszosnak sérülést nem okozott. A kapitányságvezető ezzel összefüggésben megjegyezte, hogy az Rtv. Indoklása szerint „a bilincs megelőző jellegű kényszerítő eszköz, alkalmazásához nem szükséges, hogy az intézkedés alá vont személy ellenállást tanúsítson. A rendőrség mérlegelési jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy adott esetben az intézkedés eredményes lefolytatása érdekében indokolt-e a bilincs alkalmazása. Mivel [a panaszos] beszállítására nem kifejezetten e célra szolgáló járművel (rabomobillal) került sor, a szökés megakadályozása, illetve mind a saját, mind az intézkedés alá vont személy biztonságának garantálása érdekében döntöttek az alkalmazás mellett.”

Az előállítás ténybeli oka az volt, hogy felmerült a Btk. 274. §-a szerinti közokirat-hamisítás büntetének gyanúja, ezért azt az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja szerint fogantatosították. A panaszossal is ezt az előállítási okot közölték a helyszínen, annak érdekében, hogy a további intézkedéseket meg lehessen tenni.

A panaszos előállítása 18 óra 35 perckor kezdődött – beszállítása a rendőrkapitányságra 10-15 percet vett igénybe –, majd a nyomozati cselekmények elvégzését követően, 21 óra 36 perckor bocsátották el a rendőrkapitányság objektumából. Az előállítást követően a járőrök elkészítették az arról szóló jelentést, majd a panaszost őrizték addig, amíg át nem adták az eljáró „forrónyomos” nyomozónak.

A forrónyomos szolgálattal összefüggésben a kapitányságvezető előadta, hogy azt a rendőrkapitányság bűnügyi állománya adja 12 órás váltásokban, a váltás időpontja 8, illetve 20 óra. A panaszossal szemben szükséges nyomozati cselekményeket az egyik éjszakára szolgálataba lépő nyomozó végezte el, aki 20 órakor kezdte meg szolgálatát, majd a parancsnoki eligazítást követően haladéktalanul átvette a panaszost a közrendvédelmi állománytól. A nappali – elvileg 20 óráig szolgálatot teljesítő – forrónyomos rendőrök a panaszossal szembeni eljárási cselekményeket egyéb elfoglaltságaik miatt nem tudták megkezdeni, mert más, szintén a nap folyamán keletkezett ügyekben végeztek folyamatos tevékenységet. A rendőrkapitányságra érkező állampolgárok feljelentéseit, bejelentéseit, panaszait egyébként hivatali munkaidőn kívül az aktuálisan szolgálataban levő forrónyomos állomány fogadja (általában 3-4 fő), akiknek feladata egyben a szükséges halaszthatatlan nyomozati cselekmények végrehajtása is. A rendőrkapitányság jelenlegi létszáma nem teszi lehetővé a forrónyomos csoportok bővítését, abba a teljes bűnügyi állomány be van osztva. A napi operatív helyzet függvényében előfordul, hogy a panaszosoknak és az előállított személyeknek várnia kell, mert a forrónyomos rendőrök egyéb tevékenységüket (pl. házkutatás, kihallgatások, szembesítések, sürgős körözés kiadások, stb.) végzik.

A panaszos előállításának időtartama alatt történt meg a tanúkenti kihallgatása – a Robotzsaru Neo rendszerben rögzített adatok szerint 20 óra 44 perctől 21 óra 9 percig. A panaszos tanúkenti minőségéről a Sz.-i Rendőrkapitányságon foganatosított halaszthatatlan nyomozási cselekmények elvégzése előtt a forrónyom parancsnok döntött, mivel a rendelkezésére álló adatok alapján úgy foglalt állást, hogy a megalapozott gyanú kialakulásához további bizonyítékok is szükségesek. Az előállítás ideje alatt továbbá – a szakértői vizsgálat érdekében – a nyomozó lefoglalta a panaszos diákigazolványát. Ez utóbbiról szóló határozatot a nyomozó 21 óra 17 perckor készítette el, illetve kiadmányoztatta az előjáróval. Az igazolvány lefoglalásáról szóló jegyzőkönyv pedig 21 óra 35 percre készült el (az elektronikus rendszerben 21 óra 36 perckor lett hitelesítve.). A nyomozó úgy nyilatkozott, hogy a kihallgatást megelőzően a panaszost szóban meghallgatta és tájékoztatta jogairól. A jegyzőkönyv kinyomtatását követően pedig azt átadta részére, hogy a panaszos átolvashassa. A panaszos a határozat átvételekor azt mondta, hogy panaszjogáról 8 napon belül nyilatkozik. Az eljáró nyomozó továbbá úgy nyilatkozott, hogy a panaszos jelezte neki, hogy el szeretné érni a vonatot, ennek érdekében sietett is az iratok elkészítésével. A jegyzőkönyv aláírását követően a panaszost szabadon bocsátották a rendőrségről.

Az időpontok alapján a kapitányságvezető azt állapította meg, hogy a panaszosnak – állításával szemben – nem a fogvatartás utolsó 15 percében kellett felmennie az irodába, mert körülbelül egy órán keresztül tartott az eljárási cselekmények végrehajtása.

Az előállítást végrehajtó rendőrök a hozzátartozó kiértesítésével kapcsolatban úgy nyilatkoztak, hogy nem értesítették a panaszos hozzátartozóját az előállításról, részére azt a tájékoztatást adták, hogy az értesítést az eljáró nyomozó jogosult megtenni. A kapitányságvezető ezt azzal magyarázta, hogy „a járőrök nem ismerik, feladatkörükből adódóan általánosságban nem ismerhetik a büntetőeljárással rendelkezésre álló adatokat, nincs tudomásuk az esetleges további elkövetőkről, bűntársakról, amely személyek értesítése a büntető eljárás eredményes lefolytatását megnehezíthetné, megghiúsíthatná.” A panaszos ezt a tájékoztatást egyébként tudomásul vette. Az eljáró nyomozó pedig úgy nyilatkozott, hogy neki a panaszos nem jelezte, hogy bármely hozzátartozóját értesíteni szeretné.

A panaszost az előállítást fogatosító rendőrök nem helyezték el előállító helyiségben, mivel abban az időpontban „az egészségügyileg arra nem volt alkalmas”. A nyár folyamán a rendőrkapitányság alatt levő szennyvízvezetékek több alkalommal eldugultak, így a szennyvíz az alagsorban levő helyiségekben, így az előállító helyiségben is több alkalommal feltört.

A panaszos mobiltelefonjának kikapcsolásával összefüggésben a rendőrkapitányság vezetője hivatkozott a Szolgálati Szabályzat 51. §-ának (1) és (3) bekezdésére (azaz az előállított személyt előállító vagy biztonságos őrzését szolgáló más helyiségben kell elhelyezni. Az előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított személytől el kell venni azokat a tárgyakat, amelyeket fogvatartáskor sem tarthat magánál.), továbbá a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendeletre (a továbbiakban: Fogdászabályzat), és arra, hogy a fogvatartott mobiltelefont nem tarthat magánál. A panaszolt esetben az intézkedők a panaszost nem előállító, hanem a biztonságos őrzését szolgáló más helyiségben – az ún. járőr leíróban – helyezték el úgy, hogy az előállító helyiségre vonatkozó fenti előírást értelemszerűen alkalmazták. A kapitányságvezető ezzel összefüggésben megjegyezte, hogy a megyei rendőr-főkapitányságon 2009-ben vizsgálat folyt amiatt, hogy az intézkedő járőrök egy előállított személy mobiltelefonját nem vették el, amelyről így lehetősége volt a bizonyítékok (fényképek) eltüntetésére.

A panaszos fogvatartásának ideje nem haladta meg az 5 órát, a panaszos élelmezést nem kért. Kérésre használta a mosdót, illetve kapott ivóvizet.

Az előállítás időtartamáról szóló igazolással kapcsolatban a tájékoztató levél azt tartalmazza, hogy a kialakult gyakorlat szerint azt a közterületi állomány készíti el, majd azt az eljáró nyomozó adja át az előállítottak szabadon bocsátásakor, miután annak időpontját feltüntette. A nyomozó a panaszossal kapcsolatban nem emlékezett arra, hogy az igazolást az átvételekor megkapta-e. Az előállítás időtartamáról szóló igazolás nem áll a kapitányságvezető rendelkezésére.

A panaszos jogairól szóló felvilágosítás megtörtént egyrészt az intézkedő rendőrök által szóban – ezt az előállításról szóló nyomtatványon a panaszos aláírta –, illetve a Be.-ben foglaltak szerint a nyomozati cselekmények végrehajtása közben; aminek megtörténtét a panaszos a jegyzőkönyv aláírásával úgyszintén igazolta.

A Sz.-i Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint az ügyben nyomozást rendeltek el közokirat-hamisítás bűntette elkövetésének gyanúja miatt. Az eljárást 2011. július 27-én áttették a S.-i Rendőrkapitánysághoz. Az eljáró hatóságtól azt a tájékoztatást kapta a vezető, hogy a nyomozást feltehetően megszüntetik, mivel megállapítást nyert, hogy a diákigazolvány érvényes, azon az érvényesítő címke jogszerűen volt elhelyezve.

3) a) A megyei rendőr-főkapitányság rendészeti igazgatója a megyei rendőr-főkapitányság ellenőrzési szolgálatának vezetőjét a panaszolt rendőri intézkedéssel összefüggésben az alábbiakról tájékoztatta.

Az országos rendőrfőkapitány 1119/2010. ált. számon hozott határozata alapján 2011. január 15-étől meghatározott objektumokban, így a Sz.-i Rendőrkapitányság objektumában is fegyveres biztonsági őrség lát el objektumvédelmi feladatot, illetve végzi az objektumba érkezők beléptetését, megfelelő hivatásos állományhoz történő irányítását. A fegyveres

biztonsági őrök közalkalmazottként a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény, valamint a fegyveres biztonsági őrég Működési és Szolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) BM rendelet alapján látják el feladatukat. A kérdéses napon két közalkalmazott fegyveres biztonsági őr teljesített szolgálatot, egyikük közalkalmazotti jogviszonya azonban 2011 szeptemberében megszűnt.

A panaszolt rendőri intézkedés napján 8 órától a következő nap 8 óráig a megyei rendőr-főkapitányság központi ügyeletén a r. alezredes ügyeletvezető, a r. zászlós ügyeletvezető-helyettes és a r. főtörzsőrmester ügyeletes teljesített szolgálatot, mindhárman a megyei rendőr-főkapitányság rendészeti igazgatóság ügyeleti osztályának beosztottjai.

Az Országos Rendőr-főkapitányság Hivatalának Jogi Főosztálya 18380/3/2009. ált. számon iktatott állásfoglalása alapján a 112-es nemzetközi, valamint a 107-es nemzeti segélyhívószámra érkező telefonhívásokat a rögzítést követően 30 nap elteltével törölni kell. Ez alapján a panaszos barátjának a megyei rendőr-főkapitányság központi ügyeletére telefonon tett bejelentése nem állt rendelkezésre, azt időközben törölték. Így arról, mi hangzott el a panaszos barátjának tájékoztatása során, nem tudnak választ adni.

A rendészeti igazgató szóban meghallgattatta a r. alezredes ügyeletvezetőt, a r. zászlós ügyeletvezető-helyettest és a r. főtörzsőrmester ügyeletest, akik azonban az ügyvel kapcsolatban nem tudtak konkrétumokat közölni arról, hogy melyikük tájékoztatta a panaszos barátját, és nem emlékeztek arra, hogy vele mit közöltek. Az összevont központi ügyeletre egyébként naponta közel ezer telefonhívás érkezik, az ügyeletes rendőrök több száz rendőri intézkedést irányítanak, kezdeményeznek. Az ügyeleti állomány – telefonon keresztül – abban az esetben indokolja döntését jogszabályi rendelkezésre hivatkozással – az általános felvilágosítás-adási kötelezettségén belül – amennyiben ezt a panaszos, vagy bejelentő kéri. Az ügyeleti állománynak nem határozták meg, hogy döntéseikről, intézkedéseikről – a fenti kivétellel – jogszabályi hivatkozással kellene az állampolgárokat, ügyfeleket tájékoztatni.

A rendészeti igazgató tájékoztatása szerint továbbá az objektumba belépőkről a fegyveres biztonsági őrég állománya nyilvántartást vezet. A kérdéses napon vezetett ún. objektumba belépők nyilvántartása, valamint a szolgálatot ellátó őr jelentése alapján megállapították, hogy a panaszos barátja 89-es sorszám alatt 2011. július 22-én 20 óra 6 perckor lépett be az objektumba. A biztonsági őrrel közölte jövele célját, azt, hogy a panaszos felől érdeklődik. Mivel a fegyveres biztonsági őrég feladatát szabályozó, fentebb említett normák, illetve a hatályos őrutasítás a fegyveres biztonsági őr részére nem írja elő az ügyfelek tájékoztatási kötelezettségét, valamint nem is rendelkezik az egyes ügyekkel kapcsolatban felmerült adatokkal, ismeretekkel, ezért 20 óra 10 perckor a Sz.-i Rendőrkapitányság szolgálatban lévő váltásparancsnokát telefonon értesítette a férfi objektumba érkezéséről. A szolgálatban lévő váltásparancsnok közölte az őrrel, hogy a beérkezett személy barátnője, a panaszos érvénytelen diákigazolvánnyal utazott, és a barátja az ügyfélváróban megvárhatja őt. A szolgálatirányító által elmondottakat a fegyveres biztonsági őr közölte a férfivel. A panaszos barátja, a gyermeke és a panaszos a nyilvántartás alapján 21 óra 39 perckor távoztak az objektumból.

b) A megyei rendőr-főkapitányság rendészeti igazgatósága által továbbított elektronikus ügyeleti adatlekérdezések nyilvántartásából készült fénymásolat szintén azt tanúsítja, hogy a panaszos barátja 20 óra 6 perckor jelent meg a rendőrkapitányságon, a dokumentáló

rögzítette, hogy a panaszost keresi hozzátartozóként, a váltásparancsnoknak 20 óra 10 perckor szóltak, illetve a panaszos barátja 21 óra 39 perckor távozott az épületből.

4) A megyei rendőr-főkapitányság rendészeti igazgatóság fegyveres biztonsági őrségének a kérdéses rendőri intézkedés napján szolgálatot teljesítő fegyveres biztonsági őre jelentésében előadta, hogy 2011. július 22-én 20 órától másnap 8 óráig egy másik biztonsági őrral látta el szolgálatát a Sz.-i Rendőrkapitányság eligazító helyiségében. 20 óra 6 perckor belépett az objektum területére a panaszos barátja egy körülbelül 9 év körüli kislánnyal, akitől megkérdezte, hogy miben segíthet. A férfi azt felelte, hogy a panaszos után érdeklődik, mivel a sz.-i vasútállomásra a járőrök behozták. Az őre érdeklődött a férfitől, hogy milyen kapcsolatban van a panaszossal, amire azt a választ adta, hogy a barátnője. Az őre regisztrálta a férfit a belépés-nyilvántartó füzetbe, és megkérte, hogy fáradjon fel a váróhelyiségbe. Az őre 20 óra 10 perckor felhívta a szolgálatirányító parancsnokot (akinek személyére azonban már nem emlékezett), akitől azt a választ kapta, hogy a panaszos érvénytelen diákigazolvánnyal közlekedett, a férfi pedig foglaljon helyet az ügyfélváróban, a barátnőjét ott megvárhatja. A szolgálatirányító által elmondottakat az őre közölte a férfitel.

A férfi ezután többször érdeklődött „indulatos viselkedéssel”, hogy „mikor jön már ki [a panaszos], mert a gyerek már fáradt és a rendőrök elrontották a hétvégéjüket”.

A jelentés továbbá azt tartalmazza, hogy a férfi a panaszossal együtt 21 óra 39 perckor távozott az objektumból.

5) A Sz.-i Rendőrkapitányság r. főtörzsőrmester ügyeletes jelentésében úgy nyilatkozott, hogy az eset óta eltelt idő és a segélykérő hívások nagy száma miatt nem emlékszik arra, hogy szolgálata teljesítése során érdeklődött-e valaki a panaszos előállításával kapcsolatban telefonon.

6) A megyei rendőr-főkapitányság rendészeti igazgatóság ügyeleti osztályának r. zászlós ügyeletvezető-helyettese jelentésében előadta, hogy a kérdéses napon 7 óra 30 perctől a következő napon 8 óráig ügyeleti szolgálatot látott a megyei rendőr-főkapitányság központi ügyeletén mint ügyeletvezető helyettes. Szolgálata során több száz bejelentés érkezik az ügyeletre, ezért a panaszos ügyére nem emlékszik. A r. zászlós továbbá úgy nyilatkozott, hogy napi rendszerességgel érkezik bejelentés a MÁV-tól arról, hogy hamis, hamisított, vagy más nevére szóló diákigazolvánnyal próbálnak meg jogosulatlanul utazni a vonaton, ezért a panaszolt esetet nem tudja megkülönböztetni a többi ilyen jellegű esettől.

7) Az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint 2011. július 22-én 18 óra 25 perckor a két r. őrmester járőr az ügyeletes tiszt utasítására megjelentek a sz.-i MÁV pályaudvaron, mivel bejelentés érkezett, hogy egy K. városból Sz. városra át M. város felé haladó vonaton a panaszos hamis diákigazolvánnyal utazott. A jegyvizsgáló elmondása szerint az érvényesítő címke érvénytelen, mert egy másik okmányról átragasztották. Ezt követően a panaszost igazoltatták, aki a rendőrök kérdésére elmondta, hogy a TIT Alapítványi Középiskola tanulmányi osztályán az érvényes diákigazolvány érvényesítő címkéket nem kapták meg, ezért az ott dolgozó egyik titkárnő egy másik diákigazolványról átragasztotta a panaszos diákigazolványára. A rendőrök közölték a panaszossal, hogy előállítják a Sz.-i Rendőrkapitányságra további intézkedések megtétele

céljából. A személyt az ügyeleten keresztül lekérdezték az Országos Körözési Nyilvántartóból, melyben nem szerepelt.

A jelentés szerint a panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés I. fordulata alapján igazoltatták, a 29. § (4) bekezdése alapján átvizsgálták. Az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja alapján – aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható – előállították.

A panaszossal szemben bilincset alkalmaztak (Rtv. szerinti ok a jelentésben nem szerepel). A bilincs alkalmazása 18 óra 35 perctől 18 óra 45 percig tartott, a Szolgálati Szabályzat 60. §-ának (4) bekezdés b) pontja alapján a kezek előre, illetve hátra bilincselésével (a jelentésben nem tüntették fel a módot). A rendőri intézkedés során a panaszosnak sérülése, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásakor anyagi kára nem keletkezett.

Az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdése alapján a panaszos hozzátartozója kiértesítését nem kérte.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról szóló tájékoztatót, az előállítás idejéről szóló igazolást kiadták. A panaszost további intézkedés végett 2011. július 22-én – óra és perc feltüntetése nélkül – átadták a forrónyomos szolgálatnak. Az, hogy az előállítás oka mikor (nap, óra, perc) szűnt meg, és a panaszost mikor bocsátották szabadon, a jelentésben szintén nem szerepel.

8) Az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás alapján az igazoltatás, az átvizsgálás, valamint az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pont 1. fordulata (!) alapján az előállítás jogszerű és szakszerű, a (pontosabb megjelölés nélküli) kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerű, szakszerű és arányos volt. A parancsnok az intézkedés alá vont személy meghallgatását nem tartotta szükségesnek.

9) A rendőrség továbbította a Testületnek a panaszos előállítása során a nyilatkozatáról szóló feljegyzést, amely szerint a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatót az Rtv. 92-93. §-ai alapján megkapta, a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel, illetve kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatban panasszal nem él. A nyilatkozat szerint a panaszos az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról, annak várható időtartamáról a tájékoztatót szóban megkapta, az előállítás idejéről szóló igazolást átvette. A panaszos továbbá az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban – a Fogdaszabályzat 2. §-ának (8)-(9) bekezdése, illetve a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. pontja alapján – a jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatót nem vette át. A fentiekén túl a nyilatkozat azt tartalmazza, hogy élelmezést nem kért, betegségben nem szenved; sérülése a rendőri intézkedés során nem keletkezett, orvosi ellátásban nem részesült. A nyilatkozatot a panaszos aláírta.

10) A rendőrség nem tudta az előállítás időtartamáról szóló igazolást továbbítani, azonban a panaszos azt beadványa egyik kiegészítése során mellékelte a Testület részére.

Az igazolás tanúsága szerint a személyi szabadságot korlátozó intézkedés az Rtv. 33. §-a (pont megjelölése nélkül) alapján 2011. július 22-én 18 óra 35 perctől 21 óra 40 percig tartott. A panaszos hozzátartozója (képviselője) kiértesítését nem kérte, az előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben panasszal nem élt; továbbá élelmezést nem kért. A

dokumentum tartalmazza – más jogvédő szervezetek mellett – a Testület elérhetőségeit (határidő megjelölése nélkül). A dokumentumot a panaszos aláírta.

11) A rendőrség továbbította a Testület részére a panaszos tanúkénti kihallgatásáról készült jegyzőkönyvet, melynek tanúsága szerint a nyomozati cselekmény 2011. július 22-én 20 óra 44 perckor kezdődött, és 21 óra 9 percig tartott.

A panaszos a kihallgatás során elmondta, hogy a TIT Alapítványi Középiskola és Szakközépiskola tanulója, két éve jár iskolába, irodai asszisztens szakra. Állítása szerint az iskola hiába igényelt diákigazolványokat, illetve a diákigazolványokhoz tartozó érvényesítő matricát, azok nem érkeztek meg időben. Többen hetekig vártak arra, hogy megkapják. Mivel az előző érvényesítő matrica 2010 októberéig volt érvényes, így a panaszos a diákigazolványát nem tudta felhasználni utazáskor. Végül valamikor 2011 februárjában többszöri rákérdezés után a panaszos bement az iskola tanulmányi osztályára, ahol végül az egyik ügyintéző valahonnan leszedett egy matricát – a panaszos azt nem látta pontosan, hogy honnan – és ráragasztotta a diákigazolványára. A panaszos akkor meg is kérdezte az ügyintézőtől, hogy nem lesz-e ebből neki problémája, hogy nem a saját érvényesítő matricája került a diákigazolványra, amire ő azt válaszolta, hogy nem, ha bármilyen probléma merülne fel ezzel kapcsolatban, akkor hívja fel az iskolát és ott majd igazolják, hogy a panaszos abba az iskolába jár. A panaszos nem gondolta akkor, hogy ebből probléma lesz, egészen a rendőri intézkedés napjáig probléma nélkül használta a diákigazolványt. A matricán szerinte egyébként sem látszik, hogy átragasztották, annak két sarka van egy kicsit meggyűrődve. Az ügyintéző csak jót akart, segíteni szeretett volna, hogy a jogosan járó diákigazolványt a tanulók fel tudják használni.

A kihallgatás napján a panaszos vonattal utazott S. városból G. városba, ahol a jegyvizsgálónak a jeggyel együtt átadta a diákigazolványt felszólítás nélkül. Akkor ordibálva, minősíthetetlen hangnemben kezdett el beszélni vele, hogy mit képzelsz a panaszos magáról. A panaszos erre le akart szállni a vonatról, mondta is, hogy természetesen akkor vesz teljes árú menetjegyet. A jegyvizsgáló erre azt mondta, hogy „ez nem így működik”, és nem volt hajlandó a diákigazolványt visszaadni. Sz. városban a panaszost leszállították a vonatról és bevitték emiatt a rendőrkapitányságra.

12) A rendőrség megküldte a Testületnek a panaszos diákigazolványa lefoglalásáról szóló jegyzőkönyvet és a lefoglalás elrendeléséről szóló határozatot (a panaszos mindkét dokumentumot aláírta), továbbá a nyomozás elrendeléséről szóló feljegyzést.

a) A lefoglalási jegyzőkönyv azt tartalmazza, hogy a diákigazolvány hátoldalán a 2010/2011. tanévre szóló matrica két sarka „enyhén felhajlott állapotú”.

b) A lefoglalás elrendeléséről szóló határozat indokolásában az szerepel, hogy „egyértelműen nem megállapítható a diákigazolványon történt változtatás, így későbbi szakértői vizsgálat céljából annak lefoglalása szükséges és indokolt”.

c) A nyomozást a Sz.-i Rendőrkapitányság Nyomozó Osztályának Gazdasági és Vagyonvédelmi Osztálya 2011. július 25-én rendelte el a Btk. 274. §-ának (1) bekezdés I. fordulat a) pontja szerint minősülő hamis közokirat készítésével elkövetett közokirat-

hamisítás megalapozott gyanúja miatt, amelyben a panaszost mint feljelentett személyt tüntették fel.

13) Az intézkedő rendőrök jelentést készítettek a panaszolt rendőri intézkedés részleteiről, amelyek az alábbi információkat tartalmazzák.

a) A panaszossal szemben intézkedő két r. őrmester jelentése szó szerint megegyezik, az alábbi tartalommal.

Az ügyeletes tiszt utasítására mentek a járőrök a Sz.-i Vasútállomásra, mivel a jegyvizsgáló bejelentést tett, hogy egy személy (a panaszos) hamisított diákigazolvánnyal utazott. A rendőri intézkedésre ezen okból került sor. Az információk alapján bűncselekmény gyanúja merült fel, további intézkedés megtétele vált szükségessé, ezért a rendőrök a panaszost az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja alapján előállították a Sz.-i Rendőrkapitányságra. Az előállítás célja az volt, hogy a nyomozás lefolytatása során kiderüljön, a panaszos tényleg hamisított diákigazolvánnyal utazott-e, illetve miért használta fel, ha tudott arról, hogy az valójában nem érvényes és így nem használhatná fel utazás céljából.

A szolgálati fellépés módjával kapcsolatban a rendőrök egyezően úgy nyilatkoztak, hogy szolgálati egyenruhában, az évszaknak megfelelő öltözetben jelentek meg a helyszínen. Meghallgatták a bejelentő jegyvizsgálót, majd pedig a panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazoltatták: felszólították, hogy adja át személyi igazolványát, lakcímkártyáját és diákigazolványát. A panaszos a kérésnek eleget tett. A panaszos adatait felírták RK lapra, amit később a rendőrkapitányságon az előállításról szóló ún. stencilre felvittek, azt követően pedig az RK lapot megsemmisítették, mivel „azt az adatvédelmi törvény miatt meg kell semmisíteni”.

A panaszos a rendőrök kérdésére elmondta, hogy a TIT Alapítvány Középiskolai tanulmányi osztályán az érvényes diákigazolvány érvényesítő címkét nem kapta meg, ezért az ott dolgozó egyik titkárnő egy másik igazolvánnyal az érvényesítő címkét leszedte, majd azt az ő diákigazolványára ragasztotta. A rendőrök közölték a panaszossal, hogy bűncselekmény gyanúja miatt előállítják a Sz.-i Rendőrkapitányságra további intézkedés megtétele miatt. A rendőrök nyilatkozata szerint a panaszos az intézkedés alatt együttműködött velük.

A kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatban a jelentések egyezően azt tartalmazzák, hogy a bilincset 2011. július 22-én 18 óra 35 perctől 18 óra 45 percig alkalmazták a rendőrök a Szolgálati Szabályzat 60. §-ának (4) bekezdés b) pontja szerint a kezek előre, illetve hátra bilincselésével (a módot ekkor sem jelölték meg).

A panaszos előállításának időtartama alatt – amely 18 óra 35 perctől 21 óra 31 percig tartott – végzett cselekményekkel összefüggésben a rendőrök egyezően előadták, hogy 18 óra 35 perctől igazoltattak, előállítást fogantatosítottak és 18 óra 50 percre értek be a panaszossal a rendőrkapitányságra. 18 óra 55 perctől 20 óra 40 percig megírták az előállítás végrehajtásáról szóló jelentést, majd pedig a panaszost őrizték, és 20 óra 44 perckor átadták a forrónyomos szolgálatnak további intézkedések megtétele végett. A rendőrök az előállítás időtartamával összefüggésben egyébként hivatkoztak arra, hogy „az Rtv. alapján az előállítás időtartama 8 óra, melyet a rendőri szerv vezetője egy alkalommal további 4 órával meghosszabbíthat”.

A panaszos mobiltelefonjának kikapcsolásával összefüggésben a rendőri jelentések azt rögzítik, hogy mivel a panaszos „kényszerintézkedés alatt állt (előállítás), ezáltal mobiltelefonját kikapcsolt állapotban kell tartani, hívást nem fogadhat és kezdeményezhet”, továbbá a járőrök nem rendelkeznek olyan jogkörrel, hogy bármilyen hozzátartozóját kiértesítsék. Ezt a kihallgatás alatt a nyomozó fogja végrehajtani: azt a személyt, akit a panaszos megnevez neki és megmondja a telefonszámát. A járőrök ezt az információt a panaszossal közölték és tudomásul is vette. A rendőrök ezzel összefüggésben hivatkoztak arra, hogy „az Rtv. 33. §-a alapján az előállított személynek el kell tűrnie a nála nem tartható tárgyak elvételét”.

A panaszost nem helyezték el az előállító helyiségben, mert az egészségügyi okból nem volt alkalmas arra, hogy ott helyezték el, ezért a leíró helyiségbe vitték, ahol mindig rendőri felügyelet alatt állt. „Ott ugyanazok a szabályok, törvények vonatkoztak rá, mint ha az előállító helyiségben lett volna elhelyezve.”

A panaszos a jogairól és a kötelezettségeiről szóló tájékoztatást írásban és szóban is megkapta, amit tudomásul vett és saját kezűleg aláírta.

A jelentések szerint továbbá mivel az előállítás nem haladta meg az 5 órás intervallumot, ezért az élelmezés a panaszosnak nem járt. A mosdó használatát lehetett kérni, amivel élt is a panaszos, és egy rendőr nő teljesítette is a kérést. Ivóvizet is lehetett kérni, és a panaszos ezirányú kérésének is eleget tettek a rendőrök. Előadásuk szerint továbbá a panaszos panaszjogról történő kioktatása szóban és írásban is megtörtént, amit tudomásul vett és saját kezűleg aláírt.

b) A panaszossal szembeni nyomozati cselekményeket végző r. zászlós szintén nyilatkozott a panaszossal szemben fogantatott rendőri intézkedés részleteiről.

Jelentésében a rendőr előadta, hogy a kérdéses napon 20 órakor kezdte meg szolgálatát a Sz.-i Rendőrkapitányságon, és ezt követően az ügyelet arról tájékoztatta, hogy a Sz.-i Vasútállomásról egy személyt állítanak elő, mivel vélhetően hamis diákigazolvánnyal kívánta az utazási kedvezményt felhasználni, ezért a szükséges nyomozati cselekményt végre kell hajtania. A r. zászlós lement a Közrendvédelmi Osztályra, ahol a váltásparancsnok átadta neki az elkészült iratokat.

A r. zászlós az eltelt idő távlatából már nem emlékszik arra, hogy a leíróból avagy az előállító helyiségből, (de vélhetően a leíróból) a „kényszerintézkedés” alá vont panaszost egy irodába kísérte, ennek során tájékoztatta, hogy tanúként fogja majd meghallgatni, amit a panaszos tudomásul vett. Ennek során kényszerítő eszközt nem alkalmazott a panaszossal szemben. A fenti eljárási cselekményre azért került sor, mivel a diákigazolványon lévő regisztrációs matrica egyik sarka fel volt kopva, annak megállapítása, hogy az a közokirat-hamisítás cselekményét kimeríti-e, okmányszakértő feladata.

A tanúmeghallgatási jegyzőkönyvet a r. zászlós 20 óra 44 perckor kezdte meg, rögzítette a panaszos adatait (amelyeket a Robotzsaru program automatikusan lekérdezett a személyi és lakcím- illetve a SIS rendszerből is, ellenkező esetben nem lehetséges a jegyzőkönyv felvétele). A kihallgatást megelőzően a rendőr szóban tájékoztatta büntetőeljárás jogairól a panaszost. A tanúkihallgatás 21 óra 9 percig tartott, amikor is a panaszos nyilatkozott a

kérdéses eseményről, annak körülményeiről. A jegyzőkönyv lezárása után azt két példányban kinyomtatta a r. zászlós, amiket átadott a panaszosnak, és közölte vele, hogy azt alaposan, figyelmesen olvassa át, amennyiben abban hiba van, úgy még lehet azt módosítani. A panaszos a kérésnek eleget tett, majd a jegyzőkönyvet aláírta. Ezt követően pedig, mivel a diákigazolvány a későbbiekben esetleges szakértői vizsgálat tárgya lehet, annak lefoglalására volt szükség, amelyről külön határozat és jegyzőkönyv is készült. A rendőr tájékoztatást adott a panaszosnak a lefoglalásról, és annak jogi háttéréről, amelynek során a panaszos a határozattal kapcsolatban 8 napon belül kívánt nyilatkozni. A lefoglalási jegyzőkönyvet a rendőr 21 óra 35 perckor lezárta, annak aláírása után a panaszost szabadon bocsátották.

A r. zászlós arra vonatkozóan nem tudott nyilatkozni, hogy igazolás készült-e, az eseményre hosszabb idő távlatából nem emlékszik pontosan.

A r. zászlós jelentésében megemlítette továbbá, hogy a kihallgatás során a panaszosnál levő mobiltelefon ki volt kapcsolva, a panaszos azonban arra irányuló kérést nem intézett felé, hogy telefonálni szeretne, illetve be szeretné azt kapcsolni. A panaszos azt sem jelezte, hogy bármely hozzátartozóját szeretné értesíteni. A panaszos továbbá a kihallgatás, illetve a lefoglalás során nem jelezte, hogy a mosdót szeretné használni, avagy inni szeretne.

III.

A panaszos sérelmezte beadványában a vele szemben a vasútállomáson és azt követően a rendőrség épületében foganatosított rendőri intézkedéseket, annak során a rendőrök szolgálati fellépésének módját, az előállítás tényét és egyes körülményeit (időtartamát, az előre várható időtartam és az előállított jogok közlésének hiányát, a hozzátartozó értesítésének elmulasztását, a mobiltelefon kikapcsoltatását, barátja rendőrségen tartózkodását) és a panasztételi lehetőségről való megfelelő kioktatás elmaradását.

A Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak – a rendőri intézkedés időpontjában hatályos – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. §-ának (1) bekezdéséből levezethető tisztességes eljáráshoz, az 54. §-ának (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz, az 55. § (1) bekezdése szerinti személyes szabadsághoz, valamint az 57. §-ának (5) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként vizsgálta, hogy a panaszossal szemben a rendőrségre érkezett bejelentés alapján a rendőri fellépés jogszerűen történt-e a vasútállomáson.

Az Rtv. 1. §-ának (1) bekezdése meghatározza, hogy a rendőrség feladata – többek között – a közbiztonság és a közrend védelme. Az 1. § (2) bekezdésének 1. pontja értelmében a rendőrség az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési [...] feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését és felderítését. A rendőri feladatok ellátásának és az utasítások teljesítésének kötelezettségéről az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmességgel, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

A rendőr intézkedési kötelezettségével összefüggésben az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van. Az intézkedési kötelezettségről továbbá a Szolgálati Szabályzat 3. §-ának (1) bekezdése azt tartalmazza, hogy: „Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.”

A rendőrségi dokumentumok és a panaszbeadvány egyezően azt tartalmazzák, hogy a rendőri fellépés ténybeli alapját az szolgáltatta, hogy a rendőrségre telefonon bejelentés érkezett a vonaton szolgálatot teljesítő jegyvizsgálótól, miszerint a panaszos feltehetően hamis diákigazolványt vett igénybe utazása során. Ezen bejelentés alapján az ügyeletes utasította a járőröket, hogy jelenjenek meg a helyszínen és intézkedjenek. A bizonyítékok egybevágóan tekintetben is, hogy a panaszos maga elismerte, hogy az érvényesítő matricát egy másiktól ragasztották az övére.

A Testület megítélése szerint a telefonos bejelentésben közbiztonságot sértő cselekményt hoztak a rendőrök tudomására, a közrend, közbiztonság védelme érdekében jogosultak és egyben kötelesek is voltak intézkedni. **A rendőrség által hivatkozott adatok megfelelő alapot nyújtottak az Rtv. 13. §-a szerinti intézkedési kötelezettségre, a feltételezett jogellenes cselekmény gyanúját keltő cselekmény miatti rendőri fellépésre.**

A Testület azonban már helyütt hangsúlyozza, hogy megállapítása nem jelent az ügyben érdemi állásfoglalást a bűncselekmény elkövetésével kapcsolatban.

2) A panaszos sérelmezte beadványában, hogy a vele szemben intézkedő rendőrök nem tettek eleget az azonosításra vonatkozó kötelezettségüknek: csak az egyik rendőr mutatkozott be, de azonosító számukat vagy szolgálati igazolványukat egyikük sem mutatta be. A panasz szerint továbbá a rendőrök nem közölték a panaszossal az előállítás tényét és célját.

a) A rendőr szolgálati fellépésére és azonosíthatóságára vonatkozó szabályokat az Rtv. 20. §-a tartalmazza, amelyeket a Szolgálati Szabályzat 4. §-a egészít ki az „udvariassági” szabályok megállapításával.

Az Rtv. 20. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrt intézkedése során vagy az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt minden esetben köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti (pl. azonnali beavatkozás, fellépés szükséges), ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni.

A Szolgálati Szabályzat 4. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedést – ha annak eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az

intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja, kivéve, ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti (ez esetben azt az intézkedést követően kell megtenni).

A rendőrségi dokumentumokban nem található az azonosítási kötelezettség mikénti teljesítésére vonatkozóan információ. A Testület a felvilágosítást kérő levélben kifejezetten kérte, hogy a panaszossal szemben a helyszínen intézkedő rendőrök nyilatkozzanak a szolgálati fellépés módja és az azonosításra vonatkozó kötelezettségek megtartása tekintetében. Ennek ellenére a járőrök jelentésükben nem tértek ki, hogyan tettek eleget az azonosításra vonatkozó kötelezettségüknek, csak azt nyilatkozták, hogy szolgálati egyenruhában, az évszaknak megfelelő öltözetben jelentek meg a helyszínen.

A Testület gyakorlata szerint, amennyiben a rendőrség nem cáfolja a panaszos állítását – illetőleg a rendelkezésre álló körülmények nem támasztanak kétséget azzal kapcsolatban –, úgy a Testület a döntését a panaszos állítására alapozza.

A Testület megítélése szerint rendőrök nem tettek eleget az azonosításra vonatkozó kötelezettségüknek, így a mulasztás miatt megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelmét.

b) Az intézkedés ténye és célja közlésének megtörténte tekintetében a járőrök jelentése egyezően azt tartalmazza, hogy közölték a panaszossal az előállítás tényét, illetve az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontját jelölték meg annak okaként. Elmondták a panaszosnak, hogy bűncselekmény gyanúja miatt állítják elő a rendőrkapitányságra további eljárási cselekmények lefolytatása érdekében.

A Testület az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszossal szemben intézkedő rendőrök eleget tettek-e az intézkedés ténye és célja közlésére vonatkozó kötelezettségüknek, ezért a panasz ezen része tekintetében a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelme nem volt megállapítható.

3) A panaszos ugyan kifejezetten nem sérelmezte az igazoltatását, azonban ezzel összefüggésben a Testület szükségesnek tartja felhívni a figyelmet az alábbiakra.

Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A rendőrségi dokumentumok az igazoltatás okaként a hivatkozott törvényhely 1. fordulatát (közrend, közbiztonság védelme) jelölték meg.

A Testület – az állásfoglalás III. rész 1) pontjában írtakkal összhangban – úgy ítélte meg, hogy a rendőrök jogszerűen és megfelelő indok alapján igazoltatták a panaszost a telefonos bejelentés körülményeinek tisztázása – és esetleg szükséges egyéb cselekmények elvégzése – érdekében, így a személyes adatok védelméhez fűződő jogát jogszerű korlátozásnak vetették alá.

4) A Testület vizsgálta a panaszos előállításának indokoltságát és annak egyes körülményeit.

a) Az Rtv. 33. §-ának (1) és (2) bekezdése taxatív felsorolja az elfogás és az előállítás okait.

Az előállítás okaként a rendőrségi dokumentumban (kivéve a parancsnoki véleményről és kivizsgálásról szóló iratban, ahol az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pontjának I. fordulátát tüntették fel) az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontját jelölték meg. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

A rendőrségi dokumentumok egyezően azt tartalmazzák, hogy a jegyvizsgáló elmondása szerint a panaszos diákigazolványa „hamis” volt: az érvényesítő matrica sarkai felváltak az igazolványról, azt feltehetően átragasztották. maga a panaszos is úgy nyilatkozott, hogy azt egy másik igazolványról ragasztották át, mivel hosszabb ideig nem kapta meg az igazolványára az adott tanévre szóló érvényes matricát.

A hivatkozott előállítási okkal (bűncselekmény elkövetésének gyanúja) összefüggésben a Testület utal eddigi gyakorlatára, amely szerint a bűncselekményre utaló körülményeket vizsgálati körébe annak ellenére vonja, hogy magának a bűncselekményi tényállásnak a minősítésére és a büntetőjogi felelősség megállapítására nincs hatásköre. Ennek indoka, hogy a bűncselekményre utaló körülmények vizsgálata nélkül a Testület kontrollja az ilyen indokkal előállított személyek esetén teljesen kiüresedne.

Az előállítás jogalapjaként a Testületnek tehát azt kellett mérlegelnie, hogy az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja az adott körülmények között megfelelő indokul szolgálhatott-e az intézkedéshez, felmerülhetett-e a rendőrség által hivatkozott bűncselekmény (közokirat-hamisítás) intézkedéshez szükséges mértékű gyanúja. Továbbá – a panaszos beadványában említettekkel és a rendőrkapitány panaszosnak címzett levelében írtakkal összefüggésben – a Testület rámutat arra is, hogy az „intézkedéshez szükséges mértékű gyanú” fogalmilag kevesebbet jelent a büntetőeljárásban megkövetelt megalapozott gyanúhoz képest – mivel mások a következményei (előállítást vonhat maga után, de nem feltétlenül egy büntetőeljárás megindítását), és intézkedés jogalapjáról lévén szó, sokkal korlátozottabb időintervallumon belül kell döntenie a fennálltáról vagy ennek hiányáról, sokkal kevesebb mennyiségű információ és bizonyíték birtokában. Éppen ezért nem is vonja maga után minden esetben kötelező jelleggel azt, hogy azt a személyt, akit ezen előállítási ok alapján vannak intézkedés alá, mindenképpen meg is gyanúsítsák valamilyen bűncselekmény elkövetésével (pl. időközben a hatóság tudomására jutnak az intézkedés alá von személyt mentő körülmények, vagy az előállítás időtartama alatt még nem gyűlik össze elegendő mennyiségű bizonyíték a történeti tényállás pontos feltárásáról, amely alapján a büntetőjogi megalapozott gyanút közölni lehetne).

A rendőrség álláspontja szerint azzal, hogy a panaszos diákigazolványán az érvényesítő matricát átragasztották, megvalósult a Btk. 274. §-a szerinti közokirat-hamisítás. A Btk. megjelölt §-a úgy rendelkezik, hogy közokirat-hamisítás büntetét követi el az, aki hamis közokiratot készít vagy közokirat tartalmát meghamisítja, az is, aki hamis vagy hamisított, illetőleg más nevére szóló valódi közokiratot felhasznál, továbbá az, aki közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba. A közokirat fogalmát a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. §-a határozza meg: „Az olyan papír alapú vagy elektronikus okirat, amelyet bíróság, közjegyző vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv ügykörén belül, a megszabott alakban állított ki, mint közokirat teljesen bizonyítja a benne foglalt intézkedést vagy határozatot, továbbá az okirattal tanúsított adatok és tények valóságát, úgyszintén az okiratban foglalt nyilatkozat megtételét, valamint annak idejét és módját. Ugyanilyen bizonyító ereje van az olyan okiratnak is, amelyet más jogszabály közokiratnak nyilvánít.” A diákigazolványról szóló 17/2005. (II. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 3. §-ának (3) bekezdése kimondja, hogy az állandó közoktatási és felsőoktatási diákigazolvány ID 1 méretű, műanyag kártya, egyedi azonosítóval ellátott közokirat, amely a biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendelet hatálya alá tartozik. A diákigazolványon a Korm. rendeletben meghatározott adatokat lézergravírozással, az érvényesítő matricát ragasztással kell feltüntetni.

Jelen ügyben a rendőrségi iratok alapján felmerült mind a „készítés”, mind pedig a „felhasználás” (ez utóbbi aktív magatartást, pl. felmutatást jelent) elkövetési magatartása, utóbb a büntetőeljárást a „készítés” miatt indították meg ismeretlen tettes ellen. Maga a panaszos a rendőri intézkedés kezdetétől elismerte, hogy egy másik igazolványról ragasztották át az érvényesítő matricát az általa az utazáshoz felmutatott igazolványra.

A Testület álláspontja szerint a fentiek alapján az előállítás megfelelő joggal történt.

b) A Testület külön kitért az előállítás arányosságának vizsgálatára, egyrészt mert a panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök nem tartották elegendőnek az igazoltatását és adatainak rögzítését, másrészt pedig azért, mert az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdése az ott felsorolt előállítási okokat nem kötelező előállítási okokként nevesíti – szemben a 33. § (1) bekezdésében szereplőkkel –, hanem mérlegelési jogkört ad az intézkedő rendőrnek, aki dönthet az előállítás foganatosítása vagy mellőzése mellett is.

A mérlegelés fő szempontja az Rtv. 15. §-ában szabályozott arányosság követelménye, amely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával, illetve több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár. A konkrét esetben azt kellett vizsgálni, hogy a rendőrök dönthettek-e úgy, hogy a szabadságelvonással járó intézkedés helyett a panaszost csak igazoltatják és adatait rögzítik, illetve feljelentést készítenek a bűncselekmény gyanúja miatt.

A Testület ezzel összefüggésben elfogadta azt a rendőrségi érvelést, hogy a rendőrök az elsődleges adatok (a jegyvizsgáló és a panaszos nyilatkozata) alapján bűncselekmény gyanújáról szereztek tudomást, de nem volt sem jogkörük, sem képesítésük arra, hogy a közokirat hamisságáról állást foglaljanak. A vasútállomáson csak arra volt lehetőségük, hogy

megállapítsák: a jegyvizsgáló telefonos bejelentése valós tényen alapult, amivel a panaszos állítása is egybevágott.

A Testület nem tartotta aránytalannak a rendőrség mérlegelés alapján meghozott, a panaszos előállítása mellett szóló döntését. Álláspontja szerint az adott esetben több szempont is alátámaszthatta az előállítás szükségességét – így büntetőeljárás, illetve taktikai szempontok (pl. a gyanúsított kihallgatásának mielőbbi lefolytatása a történeti tényállás és a cselekmény megfelelő értékelése, a bizonyíték rögzítése, szakértő mielőbbi kirendelése stb.) –, és ehhez összességében a panaszos személyi szabadságának korlátozása nem tekinthető az Rtv. 15. §-a alapján nyilvánvalóan aránytalannak, illetve az eredményesség biztosítása mellett szükségtelenül nagy mértékű korlátozásnak.

Összefoglalóan a Testület álláspontja szerint a panaszos előállításának jogalapja az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja alapján a vizsgált ügyben fennállt, és az előállítás fogatosításáról való döntés az Rtv. 15. §-a alapján arányosnak tekinthető, ezért az előállítás jogalapja (és a fogatosításra vonatkozó döntés) nem sértette a panaszos személyes szabadsághoz való jogát.

A Testület ugyanakkor megjegyzi azt, hogy az előállítás végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a panaszos előállítása az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pont I. fordulója alapján történt, amit jogszerűnek és szakszerűnek minősített a parancsnok. A Testület megítélése szerint még mindig nagyfokú automatizmus érvényesül ezen rendőrségi dokumentumok kitöltése során, így fordulhatott elő, hogy egy nyilvánvalóan téves intézkedési okot jelöltek meg, ezért felhívja az állomány figyelmét, hogy nagyobb körültekintéssel járjanak el a jövőben.

Egyébiránt az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés is pontatlan, hiányos volt: azt, hogy az előállítás oka mikor (nap, óra, perc) szűnt meg, és a panaszost mikor bocsátották szabadon, a jelentésben nem szerepel.

c) A Testület vizsgálta a panaszos előállításának időtartamát is. A panaszos úgy nyilatkozott, hogy az előállítás 3 órás időtartama túlzottan hosszú volt, 2 órán át csak várakozott.

Az előállítás időtartamával kapcsolatban az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése azt tartalmazza, hogy a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja.

Jelen ügyben a panaszos előállítása 2011. július 22-én 18 óra 35 perctől 21 óra 40 percig tartott. A rendőrségi dokumentumok tanúsága szerint az előállítás 3 órás időtartama alatt az alábbi cselekmények történtek. 18 óra 50 percre értek be a járőrök a panaszossal a vasútállomásra a rendőrkapitányság épületébe. A járőrök úgy nyilatkoztak, hogy 18 óra 50 perctől 20 óra 40 percig – amíg a panaszost átadták a nyomozónak – elkészítették a jelentést, és „örizték” a panaszost. Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés egyáltalán nem tartalmazza (a naptári napon kívül) a panaszos forrónyomos szolgáltatnak való átadási időpontját (ahogyan egyébként a szabadon bocsátás időpontját sem tüntették fel a dokumentumban). Az arról szóló jegyzőkönyv szerint a panaszost 20 óra 44 perctől 21 óra 4 percig hallgatta ki a r. zászlós tanúként, majd pedig a lefoglalási iratokat (határozatot és

jegyzőkönyvet) készítette el 21 óra 35 percig. Az iratok panaszos általi aláírását követően a panaszost szabadon bocsátották.

A Testület a 20 óra 40 perctől 21 óra 40 percig tartó időtartamot úgy ítélte meg, hogy a foganatosított nyomozati cselekmények miatt az nem volt eltúlzott. Azonban azáltal, hogy 18 óra 50 perctől 20 óra 40 percig mindössze az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés készült el, és a panaszossal szemben ezáltal csaknem két órán keresztül érdemi cselekmény nem történt, a rendőrség jogsértést követett el. A rendőrök általi hivatkozással – nevezetesen, hogy „az Rtv. szerint az előállítás időtartama 8 óra, [...]” – összefüggésben a Testület utal arra, hogy az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése pontosan úgy fogalmaz, hogy a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig korlátozhatja, ami legfeljebb 8 órán át tarthat (meghosszabbítással még 4 órán át). A rendőrség azon hivatkozását továbbá, hogy a nappali (20 óráig) szolgálatot teljesítő forrónyomos rendőrök a panaszossal szembeni eljárási cselekményeket egyéb elfoglaltságaik miatt nem tudták megkezdeni, illetve a jelenlegi rendőrségi létszám nem teszi lehetővé a forrónyomos csoportok bővítését, a Testület nem tudja elfogadni.

A személyi szabadság előállítással történő korlátozása az egyik legsúlyosabb, a rendőrségnek külön határozat nélkül alkalmazható jogkorlátozó eszköze, ezért annak igénybevételekor fokozott figyelemmel kell eljárnia, és a fentebb említett arányosság követelményét is szem előtt kell tartania. A Testület továbbá utal a 304/2009. (X. 14.) számú állásfoglalásában kifejtettekre – amelyet az országos rendőrfőkapitány 29000-105/375-12/2009. RP. számú határozatában osztott –, miszerint a rendőrségi kapacitás, feladatelosztás, esetleges (pillanatnyi, átmeneti vagy tartós) létszámhiány nem vehető az alapjogsérelem mérlegelése kapcsán figyelembe. A Testület ugyanis az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése alapján a panaszos alapjog-korlátozásának jogszerűségét vizsgálja, annak kapcsán tesz megállapításokat, és alapjogsértés észlelése esetén nem lehet figyelemmel arra, hogy ez milyen szerv, személy, esetlegesen kimenthető („fel nem róható”) magatartására vezethető vissza. Az országos rendőrfőkapitány hivatkozott, a Testület álláspontját elfogadó határozatában kifejezetten rögzíti, hogy a „rendőrségen belül kialakított feladat- és hatásköri rendszer, továbbá esetleges szervezési hiányosságok hátrányos következményeit nem viselheti” az érintett állampolgár, és hogy az „állampolgárok jogos igénye, hogy ésszerű határidőn belül a rendőrség a törvényben előírt kötelezettségét teljesítse”. A személyi szabadság korlátozásával járó rendőri intézkedés esetében fokozottan igaz ez a megállapítás.

A Testület megállapítása szerint azzal, hogy közel két órán keresztül nem történt a panaszossal szemben érdemi intézkedés, a rendőrség súlyosan sértette a panaszos személyes szabadsághoz való jogát.

d) A panaszbeadvány szerint a rendőrök nem közölték a panaszossal, hogy meddig fog tartani az előállítása. Előadása szerint továbbá nem tájékoztatták őt előállítotti jogairól sem.

Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell. A Szolgálati Szabályzat 51. §-ának (3) bekezdése szerint továbbá az előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított [elővezetett, visszatartott] személyt fel kell világosítani az intézkedés várható időtartamáról.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról szóló tájékoztatót kiadták. A panaszos mint előállított személy nyilatkozatáról szóló feljegyzés szerint a panaszos az előállítás okáról, annak várható időtartamáról a tájékoztatót szóban megkapta. A nyilatkozatot a panaszos aláírta. A rendőrök jelentésükben úgy nyilatkoztak, hogy a panaszos „a jogairól és kötelezettségeiről” szóló tájékoztatót írásban és szóban is megkapta, amit tudomásul vett.

A Testület az ellentmondó bizonyítékok közül a rendőrség állítását tartotta meggyőzőbbnek, amit az is erősít, hogy a panaszos aláírásával is tanúsította, hogy a kérdéses tájékoztatások részére megtörténtek, ezért nem sérült a tisztességes eljárásához való joga.

e) A panaszos sérelmezte beadványában, hogy „bűnöző módjára őrizték”, amit megalázóknak tartott.

Az Rtv. 18. §-ának (2) bekezdése kimondja, hogy a rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről. A Szolgálati Szabályzat 51. §-ának (1) és (2) bekezdése továbbá úgy rendelkezik, hogy az előállított személyt előállító vagy biztonságos őrzését szolgáló más helyiségben kell elhelyezni. Az előállító helyiségben történő elhelyezés, nyilvántartás és őrzés végrehajtásának feltételeit a rendőri szerv vezetője biztosítja.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint továbbá a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Jelen ügyben a kapitányságvezető azt a tájékoztatót adta a Testületnek, hogy az előállító helyiség egészségügyi szempontból (mivel több ízben feltört a szennyvíz) nem volt alkalmas arra, hogy ott a panaszost elhelyezzék.

A Testület a rendőrség érvelését elfogadta, és megállapította, hogy nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga azáltal, hogy előállító helyiség helyett egy irodai helyiségben tartották fogva.

5) A panaszos azon sérelmei tekintetében, hogy nem értesíthette hozzátartozóját, mobiltelefonját kikapcsoltatták, illetve, hogy őt sem értesítették fogvatartása alatt arról, hogy barátja és annak gyermeke időközben a rendőrkapitányságra érkezett, az alábbi megállapításokat teszi.

a) Az értesítésekkel összefüggésben a Testület utal az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdésére, melynek értelmében a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. A 18. § (3) bekezdése értelmében ugyanakkor a fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés, illetve az előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint a panaszos hozzátartozója kiértesítését nem kérte. A panaszos előállítását foganatosító rendőrök jelentésükben egyezően úgy nyilatkoztak, hogy nem rendelkeznek olyan jogkörrel, hogy a panaszos hozzátartozóját kiértesítsék, mert azt a kihallgatás alatt a nyomozó hajtja végre. A panaszos kihallgatását foganatosító r. zászlós jelentése ezzel szemben azt tartalmazza, hogy az eljárási cselekmény során a panaszos nem jelezte neki, hogy bármely hozzátartozóját értesíteni szeretne volna.

A Testület megítélése szerint – noha bűncselekmény gyanúja miatt történt az előállítás – nem forgott fenn olyan körülmény, ami miatt a panaszos hozzátartozójának értesítéséhez való jogát ésszerűen korlátozhatták volna. A járőrök úgy nyilatkoztak, hogy a panaszos együttműködött velük, azaz szökésétől, elrejtőzésétől nem kellett tartani. A bűncselekmény tárgyi bizonyítékát (a diákigazolványt) a rendőrök a helyszínen elkérték a panaszostól, ezért annak megváltoztatásától vagy megsemmisítésétől sem kellett tartani. Újabb bűncselekmény elkövetése adott esetben nem jöhetett szóba, illetve – tekintettel arra is, hogy a panaszos még a rendőrkapitányságra érkezés előtt szeretne volna barátját értesíteni – az őrzés rendjét sem sértette volna, ha engedélyezik számára az értesítést. A feltételezett bűncselekmény jellegéből (közokirat-hamisítás, amit diákigazolványra követtek el) fakadóan a Testület megítélése szerint nem adódott olyan krimináltaktikai megfontolás (pl., hogy a panaszos összejátszana barátjával), ami kizárta a hozzátartozó értesítését. Ezt az álláspontot erősíti a r. zászlós nyomozó fent idézett nyilatkozata is.

A Testület megállapította, hogy a rendőrség jogsértést követett el azzal, hogy elmulasztotta az Rtv. 18. §-ában írt értesítési kötelezettségét, amivel csekély mértékben sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

b) A mobiltelefon kikapcsoltatását a Testület az alábbiak szerint értékelte.

A panasz ezen része kapcsán a Sz.-i Rendőrkapitányság vezetője hivatkozott a Szolgálati Szabályzat 51. §-ának (1) és (3) bekezdésére, a Fogdaszabályzatra, és arra, hogy a fogvatartott mobiltelefont nem tarthat magánál. Az intézkedő járőrök továbbá a járőr leíróban – ahova a panaszost elhelyezték – az előállító helyiségre vonatkozó előírásokat értelemszerűen alkalmazták. A kapitányságvezető utalt arra is, hogy a megyei rendőr-főkapitányságon két évvel korábban egy vizsgálat folyt amiatt, hogy az akkor intézkedő rendőrök egy előállított személy mobiltelefonját nem vették el, amiről az illető eltüntette a bizonyítékokat.

A járőrök jelentésükben úgy fogalmaztak, hogy mivel a panaszos előállítás alatt állt, ezért mobiltelefonját kikapcsolt állapotban kell tartani, hívást nem fogadhat és kezdeményezhet, utaltak továbbá (tévesen) az Rtv. 33. §-ára, amely szerint el kell tűnnie az előállított személynek a nála nem tartható tárgyak elvételét.

A Testület utal arra, hogy az Rtv. nem tartalmaz rendelkezést arra nézve, hogy előállítás esetén az érintett személy mobiltelefonjának kikapcsoltatására kötelezhető lenne (illetve, hogy azt tőle elveheti az intézkedő rendőr). A Fogdaszabályzat 16. §-ának (1) bekezdése viszont már a fogvatartottak befogadásával kapcsolatban tartalmazza azt a rendelkezést, hogy befogadaskor a fogvatartott ruházatát támadás vagy önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele céljából át kell vizsgálni.

Az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése szerint, akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja. A mobiltelefon nem tartozik sem a támadásra, sem az önvészély okozására alkalmas tárgy kategóriába.

A Testület a panasz ezen részével összefüggésben egyrészt megjegyzi, hogy több állásfoglalásában [pl. a 130/2008. (XI. 5.) sz., 275-276/2009. (IX. 16.) sz. állásfoglalásokban] felhívta a rendőrség figyelmét arra, hogy a hozzátartozó vagy más személy értesítését elsődlegesen a panaszosnak kell biztosítani, és csak akkor a rendőrség feladata ez, ha a fogvatartott nincs olyan helyzetben, hogy e jogával élhessen. Az állásfoglalás III. rész 5) a) pontjában részletezett, az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdésében biztosított garanciális rendelkezés – ami tehát kötelezően előírja, hogy a fogvatartott részére biztosítani kell a hozzátartozó (más személy) kiértesítésének lehetőségét, ha az nem veszélyezteti az intézkedés célját – helyes értelmezése szerint az értesítést elsődlegesen a panaszosnak kell biztosítani, és csak akkor a rendőrség feladata az, ha a fogvatartott nincs olyan helyzetben, hogy e jogával élhessen. A panaszos mobiltelefonjának kikapcsoltatása eszerint addig nem történhetett volna meg, míg a panaszos hozzátartozója (barátja) értesítéséhez való jogával nem élt.

Másrészt a rendőrségi iratokból nem derül ki, illetve az intézkedők maguk sem hivatkoztak olyan körülményre, ami a telefon kikapcsoltatását indokolta tette (a bűncselekmény tárgyi bizonyítékát, a diákigazolványt már az intézkedés kezdetén elkérték a rendőrök a panaszostól). A Testület megítélése szerint az intézkedések végrehajtása során nem hátráltatta volna a rendőröket, ha a panaszos még a vasútállomáson értesítheti barátját előállításáról. A helyzet megoldását az jelenthette volna, ha az intézkedés aktív cselekményeit (igazoltatás, adatok lekérdezése) követően közvetlenül a panaszos telefonálást kezdeményez a barátjának, ezáltal a két érdek, a rendőri intézkedések gyors és hatékony végrehajtása és a panaszos értesítési joga egyaránt érvényesül.

A Testület álláspontja szerint a rendőrök jogszerűtlenül döntöttek arról, hogy a telefonálást nem engedélyezik a panaszosnak, ami által sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

c) A panasz azon részével kapcsolatban, hogy a panaszost nem értesítették, hogy időközben a barátja és annak kiskorú gyermeke a rendőrkapitányságra érkezett, a Testület az alábbi megállapítást teszi.

Jogszabály nem ír elő kötelezettséget arra nézve, hogy a rendőri intézkedés alá vont személyt a rendőrség tájékoztatni köteles arról, hogy hozzátartozója (más személy) a rendőrkapitányság épületébe érkezik. Az Rtv. 18. §-a szerinti értesítési kötelezettség tartalmilag ugyanis mást jelent (ld. az előző pontokban írtakat). A Testület ugyanakkor megjegyzi, hogy a másik irányban – azaz a panaszos barátja felé – a rendőrség tájékoztatást adott arról, hogy a panaszos az objektumban tartózkodik, illetőleg a vele szemben foganatosított rendőri intézkedésről és annak okáról is felvilágosították.

A Testület megállapította, hogy a panasz ezen része tekintetében a rendőrséget mulasztás nem terheli, és a panaszos oldalán nem eredményezett alapjogi sérelmet.

6) A panaszos állítása szerint az előállítás időtartamáról szóló igazolást még azelőtt aláírástáka vele, hogy a szabadon bocsátás időpontját rávezették.

A Sz.-i Rendőrkapitányság vezetője tájékoztató levelében úgy fogalmazott, hogy a dokumentumot a kialakult gyakorlat szerint a közterületi állomány készíti el, és később az eljáró nyomozó adja át az előállítottak a szabadon bocsátáskor, miután annak időpontját feltüntette. A r. zászlós nyomozó viszont már nem emlékezett az ügyben arra, hogy az igazolást a panaszos átvétele során megkapta-e. A rendőrség nem tudta a Testület rendelkezésére bocsátani az igazolás egy példányát, azt a panaszos küldte meg, amelyen feltüntették a szabadon bocsátás időpontját.

Abban a kérdésben, hogy a panaszos mikor írta alá az igazolást – azaz a szabadon bocsátás időpontjának rögzítése előtt vagy azt követően – a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

A Testület ugyanakkor az esettel összefüggésben felhívja a rendőrség figyelmét arra, hogy az előállítás időtartamáról szóló igazolást minden esetben el kell készíteni – a későbbi bizonyíthatóság érdekében – két példányban.

7) A panaszos állítása szerint panaszjogáról csak a nyomozó tájékoztatta, de csak annyit mondott, hogy az igazolás alján van a jogorvoslati lehetőség.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése alapján köteles a rendőr az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az Rtv. szerinti panasz lehetőségéről.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés nem tartalmaz információt a panaszjogról való kioktatás megtörténte tekintetében. A Testület kifejezetten kérte, hogy az intézkedő rendőrök nyilatkozzanak arról, hogy mikor, hol melyik rendőr által és milyen formában történt meg a panaszjogról való kioktatás. A járőrök jelentésükben úgy nyilatkoztak, hogy szóban és írásban megtörtént a panaszjogról kioktatás. A r. zászlós jelentésében nem tett említést a panaszjogról való tájékoztatás megtörténte tekintetében. Az előállított nyilatkozaton az szerepel, hogy a panaszos az Rtv. 92-93. §-a szerinti tájékoztatást szóban megkapta. Az előállítás időtartamáról szóló igazoláson a Testület elérhetősége szerepel, határidő megjelölése nélkül.

A Testület a bizonyítékok értékelése során arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos állítását fogadja el, ezért megállapította, hogy a rendőrség elmulasztotta a panaszjogról való megfelelő tájékoztatást, ami által sérült a panaszos jogorvoslatához való joga.

A Testület felhívja a rendőrség figyelmét továbbá arra, hogy önmagában a Testület elérhetőségére utalás – egy sorban más jogvédő szervezettel – anélkül, hogy a jogorvoslat benyújtásának határidejét megjelölnék, nem tekinthető a panaszhoz való jog lehetőségéről történő tájékoztatásnak.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a panaszossal szemben a rendőrök intézkedési kötelezettsége fennállt, a fellépés során azonban a rendőrök nem tettek eleget azonosításra vonatkozó kötelezettségüknek, sértve ezáltal a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát. A Testület megítélése szerint a panaszos előállítását a rendőrök jogszerűen, indokoltan és az arányosság követelményét szem előtt tartva fogantatosították, ugyanakkor annak egyes körülményei tekintetében a Testület jogsértést állapított meg: annak indokolatlanul hosszú időtartama sértette a panaszos személyes szabadsághoz való jogát, a hozzátartozó értesítéséhez való jog biztosításának elmulasztása és a mobiltelefon kikapcsoltatása miatt sérült tisztességes eljáráshoz való joga, a panaszjogról való megfelelő tájékoztatás elmaradásával pedig a jogorvoslathoz való joga.

Az egyes alapjogok sérelme összességében elérte azt a szintet, amely a Testület súlyos alapjogsérelmet megállapító állásfoglalását megalapozza. Ennek megfelelően a rendelkező részben foglaltak szerint – az Rtv. 93/A.§-ának (6) bekezdése alapján – az állásfoglalást megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2012. március 21.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag